

Zaak T-109/06

Vodafone España, SA en Vodafone Group plc tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Beroep tot nietigverklaring — Richtlijn 2002/21/EG — Brief met opmerkingen van Commissie — Artikel 7 van richtlijn 2002/21 — Handeling die niet vatbaar is voor beroep — Niet rechtstreeks geraakt — Niet-ontvankelijkheid”

Beschikking van het Gerecht (Vijfde kamer) van 12 december 2007 . . . . . II - 5155

Samenvatting van de beschikking

1. *Beroep tot nietigverklaring — Handelingen waartegen beroep kan worden ingesteld — Begrip — Handelingen die bindende rechtsgevolgen sorteren*
(Art. 230 EG; richtlijn 2002/21 van het Europees Parlement en de Raad, art. 7, leden 2 tot en met 5, 8, lid 3, sub d, en 16, lid 4)
2. *Beroep tot nietigverklaring — Handelingen waartegen beroep kan worden ingesteld*
(Art. 230 EG; richtlijn 2002/21 van het Europees Parlement en de Raad, art. 7, leden 3 en 4)

3. *Beroep tot nietigverklaring — Natuurlijke of rechtspersonen — Handelingen die hen rechtstreeks en individueel raken — Rechtstreeks geraakt worden — Criteria (Art. 230, vierde alinea, EG; richtlijn 2002/21 van het Europees Parlement en de Raad, art. 7, leden 3 en 5)*

1. Maatregelen die bindende rechtsgevolgen in het leven roepen, welke de belangen van de verzoeker kunnen aantasten doordat zij diens rechtspositie aanmerkelijk wijzigen, zijn ongeacht de vorm waarin zij zijn gegoten, te beschouwen als handelingen of besluiten die vatbaar zijn voor beroep tot nietigverklaring in de zin van artikel 230 EG.

Dit is niet het geval bij een brief met opmerkingen betreffende een nationale ontwerpmaatregel die door de Commissie uit hoofde van artikel 7, lid 3, van richtlijn 2002/21 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten aan een nationale regelgevende instantie (NRI) is gericht.

Immers, ofschoon het juist is dat richtlijn 2002/21 de Commissie een belangrijke rol toebedeelt in de procedures die beogen een geharmoniseerde toepassing van het regelgevende kader in de gehele Gemeenschap te waarborgen, doet dit er in de eerste plaats niet aan af dat overeenkomstig artikel 7, lid 2, en artikel 8, lid 3, sub d, van deze richtlijn, de NRI's toezien op de consistente

toepassing van het regelgevende kader door op transparante wijze onderling en met de Commissie samen te werken. De NRI's vervullen dus ook een sleutelrol bij de consistente toepassing van het regelgevende kader in de Gemeenschap, zulks op basis van samenwerking met de Commissie en de overige NRI's. Daarnaast kent artikel 7, lid 5, van richtlijn 2002/21 geen overwicht toe aan de opmerkingen van de Commissie ten opzichte van die van de overige NRI's. In het geval dat de opmerkingen van een NRI en die van de Commissie tegenstrijdig zouden zijn, schendt de kennisgevende NRI bijgevolg artikel 7, lid 5, niet door, na een zorgvuldig onderzoek van de verschillende opmerkingen, de aanpak voorgesteld door de andere NRI en niet de door de Commissie voorgestelde te volgen.

Dat de Commissie, in de omstandigheden genoemd in artikel 7, lid 4, van richtlijn 2002/21, de tweede fase van de procedure, die kan uitmonden op een vetobesluit van de Commissie, kan inleiden, impliceert in de tweede plaats nog niet dat het de brief met krachtens artikel 7, lid 3, van bedoelde richtlijn door de Commissie gemaakte opmerkingen is die de NRI het recht geeft om de voorgenomen nationale maatregel vast te stellen. Artikel 16, lid 4,

van richtlijn 2002/21 staat de betrokken NRI immers rechtstreeks toe om de betrokken maatregel vast te stellen nu zij erin voorziet dat een NRI die vaststelt dat een markt niet daadwerkelijk concurrerend is, nagaat welke ondernemingen op die markt een aanmerkelijke marktmacht hebben en de ondernemingen in kwestie passende specifieke wettelijke verplichtingen oplegt.

In het licht van de raadgevende rol die aan de Commissie en aan de overige NRI's in het kader van de procedure van artikel 7, lid 3, van richtlijn 2002/21 is toebedeeld, is in de derde plaats een brief met op grond van deze bepaling door de Commissie gemaakte opmerkingen een voorbereidende gemeenschapshandeling die past binnen de procedure die leidt tot de vaststelling van een nationale maatregel door de betrokken NRI; dergelijke voorbereidende handelingen zijn niet vatbaar voor een zelfstandig beroep tot nietigverklaring.

(cf. punten 69, 92-93, 95-97)

2. Ofschoon de daadwerkelijke uitoefening van het vetorecht bedoeld in artikel 7, lid 4, van richtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten bindende rechtsgevolgen sorteert doordat de betrokken nationale regelgevende instantie (NRI)

niet langer het recht heeft om de voorgenomen maatregel vast te stellen, is de niet-uitoefening van het vetorecht vergelijkbaar met het niet vaststellen van een beslissing, wat geen enkel bindend rechtsgevolg in het leven roept. Hieruit volgt dat als de Commissie enkel opmerkingen overeenkomstig artikel 7, lid 3, van deze richtlijn maakt en niet haar in artikel 7, lid 4, voorziene vetorecht uitoefent, de interventie van de Commissie verstoken blijft van bindende rechtsgevolgen. Als de NRI besluit om de nationale maatregel definitief vast te stellen, zijn de uit deze maatregel voortvloeiende bindende rechtsgevolgen toe te schrijven aan de betrokken NRI en niet aan de opmerkingen van de Commissie of de niet-inleiding van de procedure van artikel 7, lid 4.

(cf. punten 105-106)

3. Een natuurlijk of rechtspersoon wordt enkel rechtstreeks geraakt in de zin van artikel 230, vierde alinea, EG, wanneer de bestreden communautaire maatregel rechtstreeks gevolgen heeft voor de rechtspositie van de betrokken persoon en de uitvoering ervan zuiver automatisch en alleen op grond van de communautaire regeling gebeurt, zonder dat daarvoor nadere regels moeten worden gesteld. Dit is met name het geval wanneer de mogelijkheid dat degenen tot wie de maatregel is gericht, geen gevolg zullen geven aan de communautaire handeling, louter theoretisch is en het buiten twijfel staat, dat zij vastbesloten zijn daaraan consequenties te verbinden.

Dit is niet het geval bij een brief met opmerkingen betreffende een nationale ontwerpmaatregel die door de Commissie uit hoofde van artikel 7, lid 3, van richtlijn 2002/21 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, aan een nationale regelgevende instantie (NRI) is gericht, gezien de centrale rol die de NRI's vervullen bij de bereiking van de doelstellingen van deze richtlijn. De procedure van deze bepaling vormt immers een procedure voor raadpleging en samenwerking tussen de NRI's en de Commissie in het kader waarvan niet enkel de Commissie, maar ook de overige NRI's krachtens deze bepaling opmerkingen kunnen maken over de ontwerpmaatregel waarvan kennis is gegeven. Zelfs als

een NRI overeenkomstig artikel 7, lid 5, van richtlijn 2002/21 „zo veel mogelijk rekening [moet houden] met de opmerkingen van de overige [NRI's] en die van de Commissie”, beschikt zij over speelruimte bij de bepaling van de inhoud van de definitieve maatregel zodat de op artikel 7, lid 3, gestoelde gemeenschaps-handeling niet kan worden beschouwd als rechtstreeks gevolgen hebbend voor de rechtspositie van de betrokken ondernemingen.

(cf. punten 158-160)